

MARDİN'İN TARIM VE HAYVANCILIK YAPISINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA RAPORU-2021

İÇİNDEKİLER

- I) Mukaddime
- II) Metodoloji
- III) Anket İçeriği
- IV) Genel Değerlendirme ve Teklifler

I) MUKADDİME

- Bu saha çalışması, 27-30 Ekim 2021'de düzenlenen 7.Uluslararası Mardin Tarım Ekipmanları, Gıda ve Hayvancılık Fuarı'nın (Magrotex 2021) katılımcı firmalarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Temel amaç, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısına ilişkin sorunları bu sektörlerle yakından ilgili firmaların bakış açısıyla tespit ederek ilgili çözüm tekliflerini ortaya koyabilmektir.
- Bu araştırma, Mardin İli/İlçeleri Odalarının/Borsalarının (Kızıltepe Ticaret Borsası, Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası, Mardin Ticaret ve Sanayi Odası, Nusaybin Ticaret Borsası, Nusaybin Ticaret ve Sanayi Odası), Mardin Artuklu Üniversitesi Kamu, Özel ve Karma Sektör İşbirliği Koordinatörlüğü (MAÜKÖK) ile ortak çalışması niteliğindedir.
- Çalışma, MAÜ İktisat Bölümü Öğretim Üyesi, MAÜKÖK Koordinatörü ve TOBB/TEPAV, Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Akademik Danışmanı Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin koordinatörlüğünde, İktisat Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla yürütülmüştür.

II) METODOLOJİ

- Toplamda 23 Fuar katılımcısı firma ile görüşülmüştür.
- 23 firmanın 8'i (%35) Mardin'den, 15'i (%65) Mardin dışından katılmıştır.
- Mardin dışından katılım sağlanan İller şöyledir (alfabetik sırayla): Adana, Ankara, Antalya, Çorum, Diyarbakır, İstanbul, Konya, Manisa, Maraş, Sinop, Urfa.
- Saha çalışması, yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilmiştir.
- Ankette şu 2 (iki) ana soru klasik tarzda yöneltilmiştir:
 1. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?
 2. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?
- Verilen cevaplar harmanlanarak değerlendirmeye tâbi tutulmuştur.
- Kapsamı sınırlı olduğundan, burada anketle ilgili çok derinliğine analizler yerine durum tespiti yapılarak genel değerlendirmelerde bulunulmuştur.
- Öte yandan Mardin dışından firmaların da ankete dahil edilmiş olması, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının bir 'dış göz' ile değerlendirilmesi imkânını sağlaması dolayısıyla araştırmanın anlamını artırmaktadır.

III) ANKET İÇERİĞİ

Söz konusu 2 soruya verilen cevaplar harmanlanarak aşağıda sunulmaktadır:

1) Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?

- Kapasite kesinlikle olması gereken seviyede değildir. Bu çerçevede, tarımsal kapasite nispeten daha yüksek oranda kullanılmakla beraber, hayvancılık için aynı şeyi söylemek mümkün değildir.
- Kentleşme oranının giderek artışıyla paralel biçimde tarım ve hayvancılık kapasitesi azalma eğilimindedir.
- Tarımsal faaliyetlerin icrasına yönelik bilgi kirliliği ve önyargılar çok fazladır.
- Verimli toprakların varlığına rağmen bilinçli bir ziraî faaliyet gerçekleştirilmemektedir.
- Sulamaya ve gübrelemeye ilişkin bilgi eksiklikleri mevcuttur.
- Tarımsal sulama konusunda ciddi bir bilinçsizlik vardır.
- Tarımda gübre, ilaç, yakıt vb. hammaddelerin maliyeti çok yüksek olduğundan üretim giderek güçleşmektedir.
- Girdilerdeki yüksek ve sürekli fiyat artışları hem tarımı hem de hayvancılığı geriletmektedir.
- Elektrik kesintilerinin tarımsal faaliyetlere önemli boyutta zararı olmaktadır.
- GAP'ın tamamlanmamış olması önemli bir sorundur.

MARDİN'İN TARIM VE HAYVANCILIK YAPISINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA RAPORU-2021

2) Mardin'deki gıda, tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?

- Ziraatçiyim diyen herkesin uygun biçimde eğitilmesi icap etmektedir.
- Çiftçi kesiminin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim programları düzenlenmelidir.
- Tarım ve Hayvancılık İl/İlçe Müdürlüklerinin ve diğer ilgili kurumların tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinin bilinçli bir biçimde yapılabilmesi için daha yoğun çaba sarf etmeleri gerekmektedir.
- Tarıma ve hayvancılığa ilginin artması için gübre, ilaç vb. hammaddelere yönelik destek miktarının artırılması lazımdır.
- Mardin'de yetişen buğdayın ve bundan üretilen ürünlerin (bulgur, irmik, makarna vb.) özellikle yurtdışında tanıtımı yapılmalıdır.
- Hayvancılık için köy meraları genişletilmelidir.
- Hayvancılığın teşvik edilebilmesi için yem, ilaç vb. desteklerin sağlanması gerekmektedir.
- GAP Projesi kapsamındaki sulama ve elektrik projelerinin ivedilikle tamamlanması icap etmektedir.

IV) GENEL DEĞERLENDİRME VE TEKLİFLER

Araştırma ile ortaya çıkan sonuçlar ve ilgili teklifler şöyle sıralanabilir:

I-Sonuçlar

- Firmalar, Mardin'de tarım ve hayvancılık kapasitesinin gereken seviyede olmadığını ifade etmektedir. Bununla beraber, tarımsal kapasitenin yine de hayvancılık ile kıyaslandığında daha yüksek olduğunu tespit etmektedirler. Bu kapasitenin yetersizliğine ilişkin dile getirilen sebeplerden biri, kentleşme oranının giderek artmasıdır.
- Öte yandan, tarımsal faaliyetlerin icrasına yönelik bilgi kirliliğinin ve önyargıların fazla olduğu ifade edilmektedir. Şehirde, verimli topraklarının varlığına rağmen, bilinçli bir ziraî faaliyet gerçekleştirilmediği dile getirilmektedir. Bu çerçevede, sulamaya ve gübrelemeye ilişkin bilgi eksikliklerinin varlığı ve bu kapsamda özellikle tarımsal sulama konusunda ciddi bir bilinçsizlik mevcut olduğu dile getirilmektedir.
- Tarımda gübre, ilaç, yakıt vb. hammaddelerin maliyetinin yüksekliği ise özel bir önemle dile getirilen hususlardan biridir. Bu yüksek ve sürekli fiyat artışlarının hem tarımı hem de hayvancılığı geriletmediği ortaya konmaktadır.
- Elektrik kesintilerinin tarımsal faaliyetleri engellediği, belirtilen diğer bir husustur.
- GAP'ın tamamlanmamış olması da not düşülen bir başka sorundur.

II-Teklifler

- Katılımcı firmalar, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin icrasına dair bilinçsizlik sorununa yüksek oranda dikkat çektiklerinden bunun çözümü hususunda ilk olarak eğitim olgusuna yer vermektedirler. Nitekim bunu "Ziraatçiyim diyen herkesin uygun biçimde eğitilmesi icap etmektedir" şeklinde özetlemektedirler. Bu süreçte başta Tarım ve Hayvancılık İl/İlçe Müdürlükleri olmak üzere diğer ilgili kurumlarında önemli rol üstlenmesi gereğine işaret etmektedirler.
- Tarıma ve hayvancılığa ilginin artması için birtakım maddî imkânlar sağlanması gereğine değine katılımcılar, bu çerçevede gübre, ilaç vb. hammaddelere yönelik desteklerin artırılmasına ihtiyaç olduğunu ifade etmektedirler.
- Ziraî faaliyetlerin artırılmasına katkı sağlaması için ürün tanıtımına da yer verilmektedir. Bu çerçevede, mesela Mardin'de yetişen buğdayın ve bundan üretilen ürünlerin (bulgur, irmik, makarna vb.) özellikle yurtdışında tanıtımının yapılması gerektiği dile getirilmektedir.
- Hayvancılığın artırılması için de köy meralarının genişletilmesi gereğine dikkat çekilmektedir. Bu amaçla yem, ilaç vb. desteklerin sağlanması hususuna da değinilmektedir.
- GAP Projesi kapsamındaki sulama ve elektrik projelerinin ivedilikle tamamlanması ise özel bir önemle dile getirilen hususlardan biridir.